

Vårt diarienummer: 2019-227

Ert diarienummer: Ju2019/00404/L4

Yttrande

Skogsbränderna sommaren 2018 – SOU 2019:7

Räddningstjänsten Väst har av Justitiedepartementet fått ovan rubricerade ärende för yttrande.

Räddningstjänsten Västs synpunkter

Räddningstjänsten Väst (RVäst) anser att betänkandet och de förslag och rekommendationer som presenteras som helhet är väldigt bra och viktiga att genomföra för att skapa goda förutsättningar för att samhället ska vara bättre rustat för kommande stora skogsbränder och andra stora komplicerade händelser. I yttrandet framhålls några områden som RVäst anser vara extra positiva och viktiga att genomföra skyndsamt. RVäst lyfter även fram några områden som saknas eller behöver kompletteras. RVäst tillstyrker utredningens förslag i samtliga delar.

Utifrån Räddningstjänstutredningens förslag (SOU 2018:54)

RVäst har sedan tidigare lämnat ett positivt yttrande till förslagen i Räddningstjänstutredningen. Utifrån aktuell Skogsbrandsutredning menar RVäst att nedan förslag och synpunkter är av särskild betydelse att beakta.

Det behövs resursstarkare samverkansstrukturer

RVäst delar helt utredningens bedömning att det är viktigt med starka samverkansstrukturer inom räddningstjänstområdet. Hur samverkan ska utformas kan kommunerna själva bestämma och ingen närmare reglering bör införas om detta.

Kommunerna ska ständigt upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten

Räddningstjänsten bedriver verksamhet dygnet runt och ett utökat lednings- eller samverkansbehov kan uppstå när som helst under dygnet. RVäst anser därför att förslaget om att kommunerna ska ha kravet på sig att ständigt upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten är viktigt att genomföra.

Räddningsinsatser kan utvecklas

För att få effektivare insatser delar RVäst helt utredningens bedömning om att kommunerna behöver ha en förmåga att kunna ge stöd till varandra samtidigt som kommunerna behöver förmåga att kunna ta emot stöd (externa resurser) och skala upp ledningsorganisationen.

Vårt diarienummer: 2019-227

Ert diarienummer: Ju2019/00404/L4

Räddningschefens och räddningsledarens roller och befogenheter förtydligas

En stor del av landets räddningstjänster är organiserade i kommunalförbund. Enligt kommunallagen kan inte en kommun delegera ansvaret att föreskriva om eldningsförbud till ett kommunalförbund. Samtidigt så finns oftast kommunens kompetens och resurser för att arbeta med brandriskprognoser och eldningsförbud på räddningstjänsten, även för de kommuner som organiserat sin räddningstjänst i ett kommunalförbund. Med nuvarande reglering är det resurskrävande och svårarbetat att hantera eldningsförbud för ett kommunalförbund som består av många medlemskommuner. RVäst anser att betänkandet bör kompletteras med ett förslag på vidare utredning i syfte att undersöka om det går att ge räddningschefen mandat att som en förebyggande åtgärd fatta beslut om eldningsförbud.

Frivillighet

Det är väldigt sällan som räddningstjänstens resurser är närmst där olyckan inträffar. Det är därför viktigt att kunna använda samhällets samlade resurser vid en olycka. Sedan ett antal år tillbaka finns det några räddningstjänster i landet som engagerar frivilliga människor genom att de frivilliga kan respondera och tidigt hjälpa sina medmänniskor vid en olycka eller sjukdomsfall. RVäst anser att arbetssättet att engagera frivilliga är ett av de enskilt mest effektiva områdena att utveckla för att öka tryggheten och skyddet mot olyckor i samhället.

Tyvärr finns det otydligheter i dag i olika regelverk när det gäller att engagera frivilliga människor, bland annat vad gäller olika ersättnings- och ansvarsfrågor. RVäst anser att betänkandet bör kompletteras med förslag på en utredning i syfte att göra det enklare för räddningstjänsten att engagera frivilliga.

Ett undantag från kravet på kommunal anställning ska införas

Det är väldigt sällan som räddningstjänstens resurser är närmst där olyckan inträffar. Det är därför viktigt att kunna använda samhällets samlade resurser vid en olycka. Likt resonemanget ovan med "frivilliga" så finns det även andra mer organiserade aktörer i samhället som kan användas och inledningsvis göra stor skillnad vid en olycka. RVäst anser därför att förslaget om att kommuner ska kunna träffa avtal med andra om att utföra inledande åtgärder vid en räddningsinsats är mycket bra.

Vårt diarienummer: 2019-227

Ert diarienummer: Ju2019/00404/L4

Rekommendationer

Utöver förslag på ändringar i lagar och författningar ger utredningen en rad förslag som är att betrakta som rekommendationer. RVäst anser att nedan rekommendationer är av särskild betydelse att beakta.

- Tillgången till materiel, flyg samt bränsleförsörjning till fordon och flyg måste inventeras och säkras.
- MSB ska i samverkan med räddningstjänsterna se till att det finns avtal för att säkra tillgängligheten av flygande släckningsresurser med erforderlig kapacitet vid skogsbränder
- Räddningstjänsterna måste agera kraftfullt i början av insatser mot skogsbränder. Ett sätt att undvika att ekonomiska aspekter utgör hinder för eller försenar användningen av t.ex. helikoptrar skulle vara att staten tar kostnaderna för flygande släckresurser vid förhöjd skogsbrandrisk.
- Utbildning och övning i skogsbrandsläckning måste ges större utrymme både hos räddningstjänsterna och i MSB:s utbildningar.
- Räddningstjänsterna ska ha en systematisk bevakning av skogsbrandrisker och beredskap för hur dessa ska mötas.
- Räddningstjänstens arbetstidsavtal måste ses över utifrån behovet vid stora och långvariga insatser.
- MSB ska förtydliga, förenkla och göra entydigt vad som ska gälla om eldningsförbud.

2019-04-03

Beslutande

Handläggare

Jan Sjöstedt
Förbundsdirektör

Jens Christiansson
Stabschef